

Životní jubileum pana profesora Jiřího Mayera

Pan profesor MUDr. Jiří Mayer, CSc., přednosta Interní hematologické a onkologické kliniky (IHOK) Fakultní nemocnice (FN) Brno a také současný předseda České hematologické společnosti ČLS JEP, je dlouhodobě velmi významnou osobností v oblasti hematologie a hematoonkologie. Zcela zásadním způsobem přispěl a přispívá k rozvoji tohoto oboru v České republice i v zahraničí. Čas běží velmi rychle, a tak v říjnu 2020 oslaví své významné životní jubileum, 60. narozeniny.

Po promoci na Lékařské fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně v roce 1985 nastoupil jako mladý lékař na II. interní kliniku nynější Fakultní nemocnice u svatě Anny v Brně. Zprvu se věnoval oboru vnitřní lékařství, ve kterém úspěšně složil první i druhou atestační zkoušku (rok 1988 a rok 1992). Na svém prvním pracovišti byl svým přednostou původně směřován do oblasti imunologie a revmatologie. Současně se také věnoval vědecké činnosti a již v roce 1991 získal titul kandidáta lékařských věd (CSc.), jeho kandidátská dizertační práce se věnovala problematice sedimentace erytrocytů a výstupem této práce byla jeho první zahraniční publikace. Postupně ho však začala stále více fascinovat hematologie, úžasný komplexní obor, zahrnující v sobě široké spektrum možných odborných výzev, jak v oblasti laboratorní, tak v oblasti klinické, a skýtající řadu nových možností, jak zlepšit diagnostiku a terapii pacientů s hematologickými onemocněními.

Klíčovým momentem v jeho profesní i životní kariéře byl rok 1989, kdy byla nově otevřena Fakultní nemocnice v Brně-Bohunicích a vznikala nová specializovaná pracoviště. Právě v této době byla založena v Brně-Bohunicích II. interní hematoonkologická klinika, která měla na tehdejší dobu zcela nové odborné zaměření a mimo obvyklé zdravotní péče o nemocné s interními onemocněními se zde začali léčit pacienti s hematologickými malignitami. Pan profesor Mayer na tuto novou kliniku nastoupil v roce 1989, tedy v roce jejího založení, a již v roce 1993 se zde stal primářem. Profesor Mayer velmi aktivně rozvíjel svou odbornou, vědeckou i pedagogickou kvalifikaci, postupně získal atestaci z hematologie a transfuzní služby v roce 1998, atestaci z klinické onkologie v roce 2001, dále v roce 1997 se stal docentem a v roce 2002 profesorem vnitřního lékařství Masarykovy univerzity (MU) v Brně. V roce 2010 se stal přednostou Interní hematologické a onkologické kliniky FN Brno a IHOK vede velmi úspěšně již 10 let.

Nesmíme však opomenout řadu dalších významných postů a funkcí, kterých profesor Mayer dosáhl

především díky celé řadě svých pozitivních vlastností, neuvěřitelné vnitřní energii, inteligenci, pílí a také skvělé schopnosti hledat a nacházet správné spolupracovníky. Z jeho nepřetržité a dlouhé profesní dráhy nutno vyzdvihnout, že byl v letech 2010–2018 děkanem Lékařské fakulty MU, dále je od roku 2006 předsedou České leukemické skupiny pro život (CELL), dále je od roku 2008 náměstkem ředitele FN Brno pro onkologii, od roku 2014 je místopředsedou AZV ČR a od roku 2018 je předsedou České hematologické společnosti ČLS JEP.

Pan profesor Mayer je aktivním členem řady mezinárodních i národních odborných společností, je úspěšným řešitelem několika grantů, absolvoval zahraniční stáže na špičkových pracovištích v Londýně a Berlíně, je autorem či spoluautorem více než 300 odborných publikací (převážně v anglickém jazyce v časopisech s impakt faktorem), je také autorem či spoluautorem několika odborných knih, řady odborných doporučení a excelentních přednášek, především z oblasti hematoonkologie (zaměření na oblast akutních i chronických leukemií, lymfomů, mnohočetného myelomu, problematiky oportunních infekcí a transplantací krve tvorných buněk). Právě pod vedením profesora Mayera byl v Brně zaveden odborný program pro transplantace krve tvorných buněk, zprvu autologních (rok 1993) a později i alogenních (rok 1996) včetně výstavby nové transplantáční jednotky, což se stalo mezníkem ve vývoji kliniky a postupně došlo také ke změně názvu pracoviště na Interní hematologická a onkologická

OSOBNÍ ZPRÁVY

klinika (IHOK) FN Brno, což již přesně specifikovalo, čím vším se tato klinika zabývá.

V posledních letech v oblasti hematologie rychle přibýlo mnoho nových poznatků v oblasti molekulární biologie a genetiky, proto je důležité mít v rámci jednoho pracoviště standardní oddělení, specializované ambulance, vlastní jednotku intenzivní péče, stacionáře, transplantační jednotku i specializované laboratoře, a to vše se pod vedením profesora Mayera na IHOK postupně podařilo. Pan profesor si vždy uvědomoval, že hematologie je jak klinický, tak laboratorní obor, a kladl důraz na budování špičkového laboratorního zázemí, protože dobrý klinický hematolog musí mít v zádech dobré laboratorní spolupracovníky, je nezbytná úzká spolupráce v rámci klinického i laboratorního týmu. A tak postupně k IHOK přibývala laboratorní pracoviště, jako první to byly separační středisko pro cytaferézy a plazmaferézy a laboratoř pro průtokovou cytometrii. Dalším významným mezníkem byl rok 2002, kdy za nesmírného aktivního úsilí pana profesora v rámci IHOK vzniklo Centrum molekulární biologie a genové terapie, které sídlí v areálu Dětské nemocnice FN Brno. Tyto specializované klinické laboratoře se zabývají především molekulárně biologickou diagnostikou v oblasti hematoonkologie, solidních nádorů, některých dědičných onemocnění a identifikací řady patogenů v rámci oportunních infekcí, dále cytometrickou a cytogenetickou diagnostikou v oblasti hematologie a hematoonkologie, stejně jako aplikovaným výzkumem v oblasti humánní medicíny. Pokud jde o klinickou část, došlo také postupně ke specializaci péče o nemocné a ustanovily se jednotlivé pracovní skupiny a příslušné indikační komise.

V roce 2009 došlo pod vedením profesora Mayera v rámci FN Brno také k reorganizaci péče o onkologicky nemocné, původně samostatné pracoviště klinické onkologie bylo přičleněno pod IHOK. Tato změna znamenala kvalitativní posun v péči o onkologické pacienty.

V rámci FN Brno se tedy díky profesoru Mayerovi jak hematologie, tak onkologie staly nosnými programy se zřízením vysoce specializovaných center poskytujících

diagnostiku a léčbu na nejvyšší úrovni včetně biologické léčby cílenými léky a metod buněčné terapie.

Nelze opomenout jeho rozsáhlou pedagogickou činnost. Je dlouhodobým učitelem na Lékařské fakultě MU Brno, je také mnohonásobným školitelem doktorandského studia na LF MU a pod jeho důsledným vedením celá řada jeho spolupracovníků dosáhla titulu Ph.D., docent či profesor.

Stále slyším jeho větu: „Když nevíte, jak něco udělat, udělejte to správně.“ A také toto: „Člověk by neměl dělat jenom to, co se mu líbí, ale měl by se snažit najít zalíbení v tom, co dělá.“ Je to také o určité pokoře, respektu, ale zároveň úžasné schopnosti vést a pozitivně směřovat ostatní lidi, smyslu pro rovnováhu a důraz na spolupráci ve velkém týmu, aby byl nakonec vytvořen funkční celek. Pan profesor Mayer klade důraz na to „abychom nebyli tým hvězd, ale hvězdný tým“, abychom se k sobě navzájem i k pacientům chovali pozitivně, ale přitom dokázali být asertivní, pracovat samostatně a být rozhodní. Pan profesor Mayer dokáže své spolupracovníky velmi dobře motivovat, dokáže být na jedné straně velmi přísný a důsledný, na druhé straně je to člověk s obrovským odborným rozhledem a lze bez nadsázky říci, že o široké problematice interního lékařství, hematologie a onkologie ví téměř vše a dokáže poradit v situacích, kdy jiní si už neví rady.

Nejen prací živ je člověk a pan profesor Mayer patří k lidem, kteří umí skloubit pracovní i osobní život, i když práce má většinou přednost. Pan profesor je otcem tří dospělých synů a dokáže si občas najít čas i pro sportovní aktivity a koníčky, mezi které patří lyžování, pěší turistika i cykloturistika, letecké modelářství a historie.

Vážený pane profesore, milý Jirko, za celý kolektiv spolupracovníků z Interní hematologické a onkologické kliniky FN Brno Ti do dalších let přeji hodně zdraví, životní síly, elánu a optimismu a děkuji za vše pozitivní, co pro nás a naše pacienty děláš!

Marta Krejčí

Interní hematologická a onkologická klinika
FN Brno